

Hanne-Vibeke Holst

Chicken

Jeg er præstens datter, og jeg går gennem denne by af fjendtlighed. De venter mig, og jeg stikker hænderne i læderjakkens lommer, lader støvlehælene klakke i fortovet, så det giver genlyd i de smalle gader. Jeg er ikke bange, ikke længere, skønt jeg ved, at denne klamme aften bliver den afgørende. Måske den sidste. Alle ved det - spændingen hænger som tågedis mellem husene, sætter sig som rim på telefonledningerne og får folk til at linde på gardinet og gyse, når de ser mig passere. Jeg fornemmer kulden som en isnen om kraniet - helt glatbarberet i dagens anledning - men jeg fryser ikke. Alkoholen og adrenalinen, destilleret angst pumper direkte ud i årenettet, holder mig varm. Så da jeg drejer om hjørnet og skrår over torvet til bodegaen, er jeg høj. Høj af angst, høj af forventning, høj af at vide, at nu er jeg endelig på vej mod den yderste grænse og i aften krydser jeg den.

Uden at standse op, lyner jeg jakken så meget ned, at jeg kan få fat i flasken i inderlommen. Det er ren vodka hældt på colaflaske med skruelåg, og da jeg tommer den, tænker jeg i et hurtigt flash på min mors raseri, når hun om en time eller to vil opdage, at hendes natflaske er tom. Hun vil vække far, hylende beskyldte ham for at have hældt indholdet i wc'et og derpå gå besærk i hele præstegården i sin søgen efter erstatning. Og når hun opdager, at alle depoter er tomte - for det har jeg nemlig gjort - vil hun være så desperat, at hun uden blusel vil rave ned på bodegaen og

Skrævet

købe en ny til værtshuspris. Men til den tid er jeg væk. Så den ydmygelse slipper jeg for.

Alkoholen ætser sig vej ned gennem svelget og helt ned i maven, hvor den ligger og syder i mavesækken. Jeg er raslende tynd - "Neuengamme" kalder de mig, blandt andet - så tynd, at min klasselærer vil ha' mig indlagt til tvangsfodring. Mine forældre har ikke bemærket det, men for dem har jeg længe været usynlig. Lige da vi flyttede hertil, havde min mor en af sine perioder. Lavede mad, syede knapper i, hjalp mig med mine stile og tog mig til byen for at købe tøj. Hun var forundret over, at jeg var blevet så stor, men også rørt over, at jeg var kommet til at ligne hende. "Min store pige!" lo hun og viste mig frem for far, der for en gangs skyld løftede blikket fra Kierkegaards samlede værker og så på mig med et nysgerrigt og dog vagtsomt blik, som om jeg var et væsen fra det ydre rum. Den aften gik vi ud at spise - rødspætter på kroen - og far blev så oprømt over mor, der var køn med rødt på læberne, at han overmodigt glemte fortiden og bestilte riesling til. Kun jeg så det sølvfarvede ar under armbåndet, da hun leende løftede glasset og kun jeg huskede fornemmelsen af livløshed, da jeg som en alt for lille pige første gang prøvede at løfte hende op fra badeværelsets terrazzogulv.

Så jeg troede ikke på Den nye Lykke og jeg foragtede dem for selv at tro den aften på kroen, hvor en fuld fisker, Rex' far, hang ved baren og drak understøttelsen op, mens jukeboxen repeterede slidte hits fra dengang de gamle var unge. Jeg kunne græde af raseri over, at de havde slæbt mig med til denne udørk af sand og piskende vestenvind, men måske havde jeg også tilgivet dem det, hvis det ikke allerede dagen

efter viste sig at være forgæves. Hvidvinen blev til sprut, og jeg blev som alt andet i verden fjern og uden betydning i mors slørede univers. Og far gjorde som han plejede, flygtede ind i filosofien og teologien, og holdt sine prædikener for kirketjeneren og to tunghøre oldinge og var ligesom alle de andre steder, vi har været, til grin for konfirmanderne og til ærgrelse for menighedsrådet, der havde ventet sig noget mere jordnært af deres nye præst.

Også her var jeg forberedt på, at det var mig, det ville gå ud over. Præstens datter. Sådan har det altid været, og jeg har lært at håndtere det. Lært at gå gennem byer af snebolde, lært at vaske spytklatter af håret, at cykle hjem på flade dæk. Endda lært at orientere mig i total isolation, lært at besvare udelukkelse med ophøjethed, lært at bevæge mig gennem landskaber af skarptslebent glas uden nogensinde at skære mig. Faktisk er jeg med tiden blevet så hærdet, at de andre bliver bange for mig. Skræmt af min frygtløshed, af mit blik, som får lærernes til at flakke, fordi jeg altid er klogere end dem. Stiller dem spørgsmål de ikke kan svare på, gennemhuller deres argumentation og bruger fremmedord, de ikke kender.

Måske havde det også været sådan her - forudsigelig rutine - hvis ikke det havde været for Rex. Johnny hedder han egentlig, men jeg så med det samme, jeg trådte ind i klassen på centralskolen, at han var kongen. Så jeg udfordrede ham allerede første dag ved spottende at kalde ham Rex og på glimtet i hans øjes dyb, så jeg én gang, at han forstod og modtog udfordringen. Han havde været på havet hele sommeren, hans hud var rødbrændt som en indianers, hans hår afbleget som vissent græs og hans hænder alt for store,

sprækkede og hårdhudede til at sidde på en 16-årig dreng. Hans læber var smalle og strenge og de andre sagde om ham, at han var stærk nok til at slynge sin far over skulderen og bære ham hjem, når han bevidstløs af druk drattede ned af kroens barstol.

Rex' far havde sonderbanket Rex, hans søskende og hans mor, indtil Rex var blevet stor nok til at slå igen. Siden havde han været urørlig, både hjemme og i byen. Rex var en helt. En statue man kunne stille op midt på torvet og vise frem for turisterne. Så da jeg kom og kradsede i marmoren, var det ikke kun Rex, jeg erklærede krig. Det var hele byen. Jeg kunne have valgt at trække mig med det samme og så alligevel ikke. Rex vender man ikke hvent ryggen til. Rex slås man med. Og kommer ud som vinder eller taber.

Egentlig tror jeg ikke, at de andre overhovedet fatter, hvad der foregår mellem Rex og mig. Jo, de fornemmer spændingen. De har set, hvordan vi hele efteråret har drevet hinanden længere og længere ud. De bakker op om ham, men viger også tilbage for mig. Og nogen af dem er faldet fra. Stukket af, løbet hjem. De vil ikke være vidne til mere, kan ikke udholde denne målrettede ødelæggelse. Og dem, der hader mig mest, hader mig for at have sluppet dæmonerne løs. De læn- ges tilbage til lørdagsbajerne, kinddans på diskoteket og lidt uskyldigt motorcykelræs på stranden. Dengang de kunne fyre den fede og forsøgsvis sniffte en bane sne uden at denne undergangsstemning kom sivende som gus fra havet. De siger ikke noget, det gør de aldrig her. Men hvis de kunne formulere sig, som jeg kan, ville de kalde mig dødens engel. Som om alt var min skyld. At kutterne må lægge op, at husene ryger på tvangsauktion, at fiskemelsfabrikken lukker inden

påske. At bagerens hund løb ud foran rutebilen. At der er gået druk i den.

Hvis vi havde haft en verbal dialog, kunne jeg have påstået det omvendte. At det er byen, der forhekser mig. Præstens datter har altid været i balance. Læst bøger og skrevet sort dagbog, lært sig græsk og latin. Dyrket selvkontrol så nidkært som en japansk samurai. Men her skrider det for mig. Jeg er langt ude. Jeg ved det godt. Men det er ikke byen. Det er Rex. Hans goplegrå blik spejler mit, og hos hinanden ser vi det, som ingen andre ser. Fortvivlelsen, ensomheden, dødsdriften. Så enkelt er det. Ligeså nemt som at analysere et digt i en dansktime. Og ligeså svært som at skille sjæl fra legeme. For vi er ikke poesi, vi er virkelighed og ikke engang jeg, der er så skideklog, formår at vende den understrøm af slam og slagger, som vi har trukket hinanden ned i.

Da jeg når ud midt på torvet, tænder jeg en smøg. For ikke at møde dem ubevæbnet. På vejen ind på bodegaen, der virker påfaldende stille, standser jeg op ved hans tunede knallert. Tager handsken af og lader en finger glide over det kolde krom. Så går jeg hen til indgangen og skubber døren op.

Rex står med ryggen til og spiller dart. Der sidder flere pile udenfor skiven og han plejer ellers at ramme godt. Så enten er han stiv eller også er han nervøs. Men da nogen siger noget til ham, og han vender sig halvt om mod mig i en gibben, han ikke kan undertrykke, ser jeg, at han er bleg. Helt uden den indianer-røde sommerkulør. Jeg nikker til ham og går op og bestiller guldøl. Jeg er til gengæld helt rolig. Har faktisk lyst til at grine højt af den nervøse saloon-stemning, der hersker i lokalet. Bartenderen, en federt med

hvalrosskæg, er den eneste, der tør sige noget.

- Ny frisur? spørger han bare med et underdrevent nik mod issen. Jeg kruser i et smil. Jeg har været det hele igennem. Fra ravnsort over lilla hanekam til Madonna-platin. Jeg ved, at denne ultimative hårstil ryster dem. Men bortset fra bartenderen lader de som ingenting. Som i en klassisk western er alle travlt optaget af ikke at ane, hvad der foregår, mens sandheden er, at alle kun venter på, hvem der først trækker seksloberen. De har planlagt noget, noget ekstraordinært. Den afgørende duel mellem Rex og mig. Måske har de virkelig forestillet sig, at vi skal ud på hovedgaden og skyde. Jeg smiler. Bliver stående ved baren og venter. Drikker mere, ryger, går ud og tisser og kommer ind igen. Ser dem veksle blikke og ruster mig. Jeg er parat. Parat til at gå linen ud. Alt det andet, de har udfordret mig med i de sidste måneder, har bare været opvarmning. Købmandsbrækket, biltyverierne, drukturene og selv det blandingsfix, vi tog sammen på rutebilstationens herretoilet, Rex og mig, var kun en prøve.

Da klokken er kvart i ét og bodegaen nærmer sig lukketid, kommer han endelig hen til mig. Kalkhvid med næsten farvelose øjne.

- Du, præstedatter, siger han. -Vi ska' på havnen.

- Nå, siger jeg. - Hva' ska' vi der?

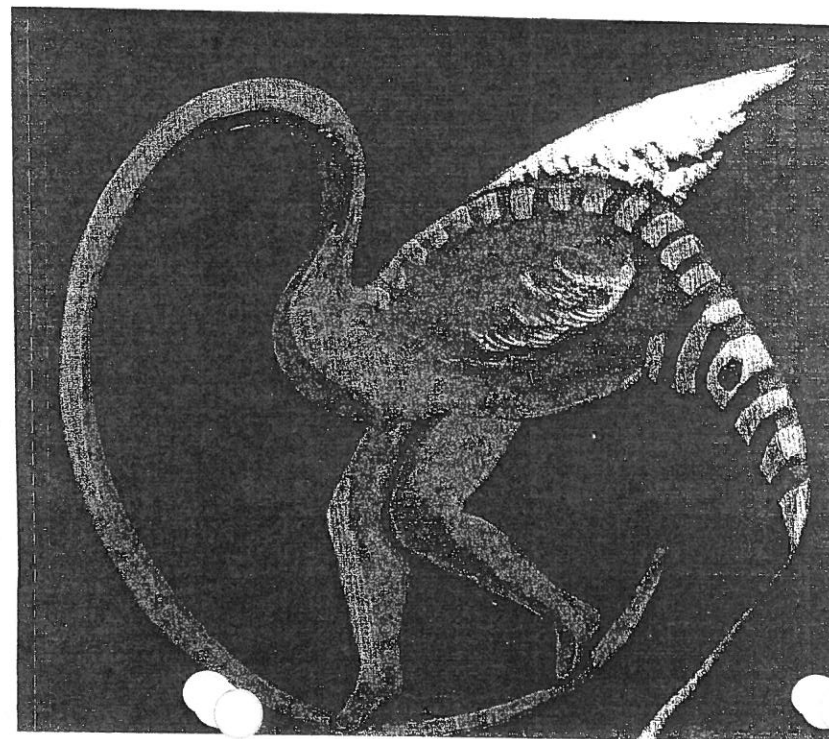
- Ud og kør bil, *Chicken*, hvis du ved, hva' det er, siger han.

Jeg nikker.

- Det ved jeg godt.

- Okay. Vi mødes ved fabrikken om ti minutter. Hvis du tør, tilføjer han lavt spottende. Eller også er det et reelt tilbud om at smide handsken i ringen, mens tid er.

- Selvfølgelig, siger jeg og drikker ud. Derefter går jeg endnu engang på toilettet. Brækker mig, gurgler hals. Trækker eyelineren op og dvæler et øjeblik ved mit spejlbillede. Tager min læbestift og maler et vrængende "GOODBYE!" hen over spejlet. Spotter en telefon i mellemgangen, stopper op og trykker nummeret til præstegården, men smider på, inden roret bliver taget. Hvad skulle jeg sige? "På gensyn"? Jeg er ikke engang sikker på, at min far tror på genopstandelsen. Faktisk er jeg ikke sikker på, at han længere tror overhovedet. Hvilket vil gøre det endnu mere grotesk, når han skal begrave mig. Eller os begge to. Rex og mig i to hvide kister. Hans mor vil græde mere end min og hans far vil være angrende ædru og kun lugte af barbersprit.

Rex og hans kæmpefølge er gået gennem byen ned til havnen. Jeg foretrækker som altid at være alene og snubler afsted over klitterne. Det blæser som sædvanligt, men her er stjerneklart og måneskin. Fuldmåne. En smuk nat at dø. Måske er det med vilje, at Rex har valgt netop denne nat. Måske har han sans for skønhed. I et pludseligt riv savner jeg ham, som man kun kan længes efter sin nærmeste fjende, og da jeg ser hans silhuet ved fabrikken, mærker jeg min puls dunke hårdt under halsens tynde hud.

Der er glat på havnens beton, og jeg glider og er ved at miste balancen på mine lædersåler, da jeg når fabrikken. Ironisk nok er det ham, Rex, der griber mig.

- Er du fuld? spørger han og slipper mig med antydningen af et smil.

- Selvfølgelig! svarer jeg knapt og mærker hans greb som en ring af hvid ild om min arm. Han har aldrig rørt mig før.

De andre står et skridt bag ham. Piger og drenge i stivnet positur. På trods af kulden er der ikke én, der skufler med fødderne eller slår kuskeslag. Men Anita, hans søster, snøfter.

- Bilerne holder dér! siger han og kaster hovedet først frem og så tilbage. Jeg følger ham og ser de to vogne holde med blændende tændt lys i hver sin ende af havnemolen.

- Hvis er de? spørger jeg og bliver tør i svælget, da jeg kender svaret.

- Din fars Opel og min fars Lada, siger han uden at fortrække en mine. - De andre har nuppet dem for en halv time siden.

- Hvor effektivt, kommenterer jeg anerkendende.

- Der er ingen grund til, at det skal gå ud over fremmede, vel? siger han. - Er du parat?

Jeg synker og nikker. Føler igen trang til at kaste op og må lukke munden for at undertrykke mine tænders klappen.

- Ka' du overhovedet køre bil? spørger han så, som om det først nu falder ham ind, at ikke alle unge piger overhovedet er i stand til at få en bil til at bevæge sig.

- You bet! gnidsler jeg og tager en dyb indånding, idet jeg for sidste gang aflæser hans ansigt for mulige svar. Men det er så lukket, at det pludselig gør ondt. Han er i pine, måske større end min, og for første gang, har jeg lyst til at stå af - for hans skyld. Det er synd, at det er gået ham sådan. Synd, at det skal ende sådan.

- Du kender reglerne? spørger han, og jeg river mig løs og slår over på automatpilot.

- Den, der viger først har tabt, siger jeg.

Han nikker.

- Du blinker, når du er klar, og så kører vi.

Så er der ikke mere at sige. Vi giver hinanden hånden for at besegle den pagt, som ingen andre end vi selv kender. Anitas snøften er blevet til hulken. - Så stop dem dog! græder hun, men ingen stopper os og hver især vender vi ryggen til flokken og går hen mod hver sin bil. Jeg når fars bil med en følelse af fuldstændig afklarethed. Hertil og ikke længere skulle jeg. Motoren går allerede, og jeg sætter mig ind bag rattet, ser ud over kutternes masteskov, vuggende i måneskinnet. Indsnuser den skarpe lugt af råd og tang. Så trækker jeg døren til og åbner handskerummet, hvor jeg som ventet finder en af fars bibler. Lægger hånden på den, strejfer korsets guldtryk med en fingerspids og lader

mig trøste af det. Så smækker jeg en Bachorgelkoncert i kassetten, tænder og skruer op for fuld volume. Overraskende får det tårerne til at strømme frem fra et skjult kildevæld, og jeg må bruge nogle sekunder til at viske dem væk og sunde mig, før jeg kan finde lyskontakten og sende Rex de aftalte blink.

Jeg får to blink retur og så træder jeg koblingen ned og sætter i gear, slipper koblingen og træder på speederen. Nu kører vi direkte mod hinanden - ca. 150 meter har vi, før vi tårner frontalt sammen. Jeg træder hårdere på speederen, hans lygter kommer jagende, nærmere og nærmere, millimetersekund for millimetersekund og orgelbruset fylder hele verden og overdøver den gråd, som jeg ikke kan standse, mens jeg i afrevne fragmenter ser min mor og far for mig en sommerdag ved stranden for cirka hundrede år siden, og jeg kan ikke høre dem, men jeg ved, at jeg skriger på dem, mens Rex, min elskede, elskede Rex, er så nær nu, at jeg kan ane hans ansigt bag frontruden og det er så fortrukket af smerte, at jeg ikke kan lade ham dø sådan...

Så jeg råber hans navn så skingrende højt, at han måske hører det, og i hvertfald ser jeg hans mund forme mit navn i det alleryderste øjeblik, inden braget, hvor køler vil torne mod køler, metal skrælle metal, skærme krølles sammen og blødt kod slynges gennem luften i en byge af strintende blod... Og dér på grænsen gør vi det - surrealistisk og synkront: Viger. For hinanden. Bremserne hviner, vi skrider ud og snurrer rundt og ender med igen at holde frontalt foran hinanden med havnebassinets olierede vand som en grav brat under os.

Vi kravler ud af hver sin bil. Rystende og vaklende.

Mine ben er ved at knække sammen under mig, og jeg ser ham tumle frem mod mig som en gammel mand. Men vi pejler os frem efter de dunkende hjerter, holder fast i den laserstråle af lys, der står og dirrer mellem os og endelig, hikstende og snøftende, leende og grædende som målløse overlevende efter en ulykke, når vi frem til hinanden.

Inde på land flænger en sirene gennem natten. Nogen må ha' ringet. Jeg løfter hovedet og kigger op over Rex' skulder. To akavet løbende skikkelser er på vej herud. De råber mit navn. Det må være mor og far. Så har de alligevel hørt mig. Jeg slipper Rex for at lobe dem i møde, men han holder mig fast.

- Du, præstedatter, siger han rustent. - Går du?

Hans øjenbryn glinser. Måske er det flækket.

- Kom! Du ska' sy's! siger jeg og kysser hans smalle læber. De er slet ikke kolde.

Hanne Vibeke Holst

Hanne Vibeke Holst er født (1959) og opvokset i Løkken, en lille by ved Vesterhavet. Som datter af forfatterne Kirsten Holst og Knud Holst blev hun tidligt opmuntret til at skrive og debuterede allerede i 1980 med ungdomsbogen "Hejsa, Majsa!", der også har den nordjyske kystby som kulisse. Efter studentereksamen tog Hanne-Vibeke Holst til Paris, og siden da har hun boet på forskellige steder som Århus, København, Moskva og Bruxelles, hvilket for eksempel romantrilogien om Louise fra Vendsyssel - "Til sommer", "Nattens kys" og "Hjertets renhed" - også bærer præg af. Foruden romaner har Hanne-Vibeke Holst skrevet noveller, skuespil, film og tv-manus. Hanne-Vibeke Holst er iøvrigt uddannet journalist og arbejder som sådan på freelancebasis.